

ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนารอง
และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

พระมหากษัตริย์ เนตรวิลา
พระมหาสงกรานต์ ใจดี
นฤมล ศักดิ์ศิริเกษมกุล
ลักษณะ แสนทวีสุข
สุเทพ เจริญสันดร

๖๗๐๙ 8552
L8
2806
01613
2546

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	มหาวิทยาลัยอโยธยา
วันที่ลงทะเบียน	๗ ส.ค. 2546
เลขทะเบียน	0๓๑๒
	15 พอ
เลขเรียกหนังสือ	41020(๒)

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม พ.ศ. 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอโยธยา

ชื่อเรื่อง : ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

ผู้เขียน : พระมหาธนรชน เนตรวิลา, พระมหาสงกรานต์ ใจดี,
นฤมล ศักดิ์ศิริเกษมกุล, ลักษณะ แสนทวีสุข,
สุเทพ เจริญสันดร

ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่ง เจริญจิต อาจารย์ที่ปรึกษา
ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2546

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการ
เรียนรู้ และครูในโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน
5 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนนาร่อง 1 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 5 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ และครูผู้สอน 50 คน และโรงเรียนเครือข่าย 4 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 20 คน
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนจำนวน 190 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 265 คน

เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่ง
การเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของCronbach การทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมายมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พร้อมทดสอบรายคู่หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ ของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้พร้อมครูผู้สอน เมื่อศึกษาภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้พร้อมครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 และ 2.51 ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ จำแนกตาม ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ของบุคลากรในโรงเรียนนำร่องและเครือข่ายที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อคิดตามรายด้าน ด้านบุคลากร และด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร กรุงเทพมหานคร
ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี"
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจริญจิต)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ร.อ. ชจิต หัพนานนท์

ผู้อำนวยการศูนย์วิทยบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร

กรุงเทพมหานคร

พฤษภาคม 2546

This independent study entitled "A Study of the Problems in Implementation of the Basic Educational Curriculum B.E. 2544 of the Pilot and Network School under the Department of General Education in Nonthaburi Province" submitted in partial fulfillment of the requirements for the Master of Education Degree in Educational Administration is hereby approved.

.....

Assist. Prof. Dr. Rung Jenjit
Adviser

.....

Capt. Kajit Habanananda
Director, Bangkok Academic Center
Naresuan University
May 2003

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่ง เจริญจิต อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ศรีสมร พุ่มสะอาด ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยสุวรรณ นักวิชาการศึกษา 8 ว. กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา และอาจารย์สุชมาลย์ เขาวนทวิ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี (ระดับ 9) ข้าราชการบำนาญ ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนของโรงเรียนนำร่อง และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี คือ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โรงเรียนสตรีนนทบุรี โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางใหญ่ โรงเรียนปากเกร็ด และโรงเรียนบางบัวทอง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

พระมหานรชน เนตรวิลา

พระมหาสงกรานต์ ใจดี

นฤมล ศักดิ์ศิริเกษมกุล

ลักษณา แสนทวีสุข

สุเทพ เจริญสันดร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า.....	5
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	7
ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ตามเกณฑ์กรมวิชาการ.....	11
ทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตร.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
กลุ่มเป้าหมาย.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36
วิธีการสร้างแบบสอบถาม.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
การแปลความหมายของข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปลผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	61
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	61
สรุปลผลการศึกษาค้นคว้า.....	62
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	73
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	79
ภาคผนวก ค ค่า IOC ของแบบสอบถาม.....	92
ภาคผนวก ง ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	94

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ของผู้บริหารโรงเรียนหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน..... 40
ตารางที่ 2	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นปัญหา การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้บริหารโรงเรียน..... 43
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นปัญหา การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน..... 47
ตารางที่ 4	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 52
ตารางที่ 5	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา..... 53
ตารางที่ 6	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน..... 54
ตารางที่ 7	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน..... 55

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 8	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	56
ตารางที่ 9	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่.....	57
ตารางที่ 10	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่.....	58
ตารางที่ 11	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน.....	59
ตารางที่ 12	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่อง และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน	60
ตารางที่ 13	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	93

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนาเด็กเยาวชนและประชาชนให้เป็นผู้มีคุณภาพที่จะสามารถพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตนเอง ครอบครัวและบ้านเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมุ่งพัฒนาให้เด็กเยาวชนและประชาชนมีความรู้พื้นฐานที่เพียงพอ รู้จักคิด รู้จักใฝ่หาความรู้ มีประสบการณ์ด้วยตนเอง รู้จักปรับตัว รู้จักแก้ปัญหา รู้จักพัฒนาตลอดจนมีทักษะในการทำงาน มีค่านิยมที่ดีงามและส่งเสริมความสามารถ ความถนัดของแต่ละบุคคลให้เต็มที่มีศักยภาพที่มีอยู่ หลักสูตรจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษาที่จะต้องมีส่วนช่วยและเอื้ออำนวยให้บังเกิดผลดังกล่าว ซึ่งหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) แม้จะมีคุณงามความดีอยู่หลายประการ แต่มีลักษณะที่มุ่งหวังให้นักเรียนได้เรียนรู้วิชาการต่าง ๆ มากมายโดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเนื้อหาสาระไว้อย่างกว้างขวาง เนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ ส่วนมากเป็นหลักการ ทฤษฎีโดยทั่วไป ด้วยประสงค์จะให้นักเรียนทั่วทั้งประเทศได้เรียนรู้ในระดับเดียวกันหมด ด้วยลักษณะเช่นนี้จึงเป็นเหตุให้กระบวนการเรียนการสอนมุ่งเนื้อหาสาระที่เป็นทฤษฎีเป็นสำคัญ การเรียนของนักเรียนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องสอดคล้องกับชีวิต สภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละท้องถิ่นน้อยมาก และส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด แก้ปัญหาเชิงกระบวนการและเชิงบูรณาการน้อยมาก อีกทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาความสามารถ ความถนัดของแต่ละคนถึงขีดความสามารถสูงสุดตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัด การศึกษาจึง ไม่มีความเด่นชัดในการพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพที่สามารถพัฒนาชาติ เศรษฐกิจ และสังคมของตนเอง ชาติบ้านเมืองและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติตามแผนพัฒนาประเทศของรัฐ (พจนม แก้วกำเนิด : 2533) การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) นี้เป็นลักษณะการกำหนดทั้งแนวทางและเนื้อหาว่าเด็กจะต้องเรียนอะไรบ้าง โดยหลักสูตรไม่ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างชัดเจนกับหลักสูตรใหม่

สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นั้นมีลักษณะที่เด่นชัด คือ ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนรู้ด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่มเพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะคือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 (หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : กระทรวงศึกษาธิการ, 2544. หน้า 6-7) ซึ่งเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นนั้นต้องเรียนและผ่านการตัดสินตามเกณฑ์ของสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต้องผ่านการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามที่สถานศึกษากำหนด ต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด ต้องร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

พร้อมกันนั้นสถานศึกษาได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนรู้เมื่อเรียนจบในแต่ละชั้นปีหรือภาคเรียน (เอกสารสำคัญสาระสำคัญ กรมวิชาการ, 2545) อีกทั้งได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของ ตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ
2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้

บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น และได้กำหนดสื่อการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้การจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลาย ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ระบุไว้ในมาตรา 65 ชัดเจนว่า "ให้มีการพัฒนาบุคลากร ทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ"

ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีความแตกต่างจากหลักสูตรเก่า ทั้งในแง่ของภาระรับผิดชอบของโรงเรียน นั่นคือโรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (เอกสารสาระสำคัญ กรมวิชาการ, 2545) ซึ่งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น มีแนวทางการจัดทำดังนี้คือ 1. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย 2. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3. การจัดทำสาระของหลักสูตร 4. การออกแบบการเรียนรู้ 5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6. การกำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา 7. พัฒนาระบบการส่งเสริมสนับสนุน 8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อความสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ว่า "การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสาน

ความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2542. หน้า 13)

จากแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว จึงถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นภารกิจ ด้านการเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การสรุปผลการดำเนินงาน การปรับปรุงพัฒนา

จากหลักการดังกล่าว ทำให้เกิดข้อจำกัดด้านบุคลากร ซึ่งอาจทำให้สัดส่วนของครูในแต่ละกลุ่มสาระไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรใหม่ ที่ไม่เคยปรากฏใช้มาก่อน ประกอบกับความเจริญทางด้าน ข้อมูลสารสนเทศ (Information Technology) ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาจทำให้บุคลากรใน สถานศึกษาพัฒนาหรือปรับตัวไม่ทันอีกทั้งระบบการวัดและประเมินผล เป็นการวัดตามสภาพจริง มากกว่าหลักสูตรเดิม ซึ่งบุคลากรในสถานศึกษาไม่คุ้นเคย ดังนั้น การกำหนดให้สถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมแตกต่างกัน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อาจแปลความหมายในเชิงปฏิบัติแตกต่างกัน ประกอบกับความหลากหลายเกี่ยวกับภูมิหลัง ประสบการณ์เดิมและความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักสูตรฉบับปัจจุบันของบุคลากร จึงน่าจะมีผลต่อการใช้หลักสูตรใหม่ และทำให้เกิดปัญหาและ อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสถานศึกษาได้ ดังนั้น การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานฉบับนี้ จึงน่าจะมีปัญหาสำหรับ ผู้ปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ตามลักษณะของปัญหาที่แต่ละ สถานศึกษาประสบอยู่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเฉพาะในโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี เพื่อนำผลจากการศึกษานี้ เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไขการใช้หลักสูตรให้ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางในการปรับใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการศึกษาอาจใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษามีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
2. ผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ด้านบุคลากร
 - 2.2 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 2.3 ด้านงบประมาณ
 - 2.4 ด้านการบริหารจัดการ
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรอยู่ในตำแหน่งต่างกัน ในโรงเรียนนาร่อง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน
2. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรอยู่ในตำแหน่งต่างกัน ในโรงเรียนเครือข่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน
3. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในโรงเรียนนาร่อง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

4. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

5. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในโรงเรียนนาร่องมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

6. บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ในโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

7. บุคลากรของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องและเครือข่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการใช้หลักสูตร หมายถึง สภาวะที่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน และการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

2. ประสบการณ์ หมายถึง ทักษะความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการปฏิบัติการสอนหรือการใช้หลักสูตร

3. ความพร้อม หมายถึง การใช้หลักสูตรที่มีระดับปัญหาต่ำ

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน

5. หัวหน้ากลุ่มสาระ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือครูผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระในโรงเรียน

6. ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

7. โรงเรียนนาร่อง หมายถึง โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งได้แก่ โรงเรียนปากเกร็ด

8. โรงเรียนเครือข่าย หมายถึง โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2545 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนสตรีนนทบุรี โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางใหญ่ และโรงเรียนบางบัวทอง

บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาทบทวนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งกรอบแนวคิด โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นดังนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ตามเกณฑ์กรมวิชาการ
 - 2.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย
 - 2.2 การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
 - 2.3 การจัดทำสาระของหลักสูตร
 - 2.4 การออกแบบการเรียนรู้
 - 2.5 การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 2.6 กำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา
 - 2.7 พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน
 - 2.8 การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา
3. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

กระทรวงศึกษาธิการ (2544. หน้า 5-7) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบคือ ระดับช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ เวลาเรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาสรุปได้ดังนี้

ตารางโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1-3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4-6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1-3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม. 4-6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ				
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	☐	☐	☐	☐
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 800-1,000 ชม.	ประมาณปีละ 1,000-1,200 ชม.	ประมาณปีละ 1,200 ชม.

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
- กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ นอกจากสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มและการพัฒนาตนตามศักยภาพ

จากตารางชี้ให้เห็นว่า ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่	1-3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่	4-6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	1-3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่	4-6

สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

นอกจากนี้หลักสูตรยังกำหนดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้าง

ทักษะชีวิต คุณภาพทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกคนเท่านั้นสำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

- ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง
- ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง
- ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ ไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

2. ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ตามเกณฑ์กรมวิชาการ

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะหลักสูตรจะดีและมีคุณค่าเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับให้นำหลักสูตรไปปฏิบัติในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาซึ่งนักการศึกษาบางท่านได้เสนอแนะแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521, หน้า 185 – 191) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ควรมีการวางโครงการ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ความสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนและชุมชน ความพร้อมของโรงเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มีการจัดสรรงบประมาณได้ไว้อย่างชัดเจน แน่หนอนมืออยู่ในแผนนโยบายหรือไม่ อาคารสถานที่ที่จะต้องปรับใช้กับหลักสูตรมีเพียงพอแล้วหรือยัง การเตรียมบุคลากรจะกระทำโดยวิธีใด

2. การเตรียมการจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ จะต้องพิจารณาวางโครงการฝึกอบรมให้ชัดเจนและมีขั้นตอน ควรจะกระทำให้รูปแบบใด ระยะเวลาเพียงใด และวิทยากรที่จะช่วยเหลือเกี่ยวกับการอบรม ได้แก่บุคคลใดบ้าง

3. การจัดครูเข้าสอนแม้ว่าครูจะผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรมาแล้วก็ตาม การจัดครูเข้าสอนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะครูแต่ละคนจะมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนของเด็ก ดังนั้น ครูจะต้องมองเห็นความสำคัญและก้าวให้ทันกับเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. การจัดตารางสอน สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือความเหมาะสมในเรื่องต่อไปนี้ ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ ้วย ความสามารถของผู้เรียน การแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษา และรวมทั้งปีการศึกษา ตลอดจนชั่วโมงการสอนของครูด้วย

5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อสื่อการเรียนรู้ อันได้แก่ การทำโครงการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู แบบเรียน และสื่อการเรียนรู้ การที่มีวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนรู้มาบริการได้ ต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายช่วยเหลือ ซึ่งก็จะต้องเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร การวางรูปแบบ การเลือกและการจัดหา ไม่ว่าจะซื้อ จัดทำเอง หรือรับแจกจากราชการก็ตามควรจะให้ มีข้อบกพร่องน้อยที่สุด สามารถแบ่งเบาภาระของครูได้มากที่สุด และผู้เรียนได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เพื่อให้ประชาชนในชุมชนทราบว่า การใช้หลักสูตรใหม่นั้น ลูกหลานของเขาหรือตัวเขาเองจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในการเรียนรู้ เจตคติ ค่านิยม และความสามารถในการแก้ปัญหา สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอย่างมากในการประชาสัมพันธ์คือ การสื่อความหมาย เพราะชุมชนนั้นประกอบด้วยบุคคลหลายระดับที่มีพื้นฐานต่างกัน และบางโรงเรียนจะขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากบุคคลในชุมชนนั้นในเรื่องใดบ้าง ควรชี้แจงให้ชัดเจน

7. การจัดสภาพแวดล้อมและการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร ถ้าได้เลือกสรรอย่างดีจะก่อประโยชน์อย่างมากต่อครูและผู้เรียนอันได้แก่ สภาพแวดล้อมและกิจกรรมภายนอกห้องเรียน เช่น การไปศึกษานอกสถานที่ การบริการด้านวิชาการแก่ครูอาจจัดทำได้หลายรูปแบบ เช่น การส่งครูไปศึกษาอบรมระยะสั้น ในเรื่องที่กำลังปฏิบัติอยู่ เพื่อเสริมความเข้าใจให้มีทัศนคติอันกว้างขึ้น การไปร่วมประชุมสัมมนา การไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตร และการสอนในระดับเดียวกัน การเชิญวิทยากรมาสาธิตการฝึกปฏิบัติ การบรรยายของแต่ละหัวข้อที่ครูต้องการ การส่งเสริมครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้านให้มีโอกาสเผยแพร่ความรู้ซึ่งกันและกัน

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญ และต้องทำเป็นขั้นตอน ถ้าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดไว้อย่างชัดเจน การประเมินผลเพื่อปรับปรุงก็จะทำได้ง่ายและตรงจุด ว่าการปรับปรุงควรจะเริ่มที่จุดใดบ้าง วิธีการที่จะทำนั้นทำอย่างไร และการประเมินผลหลักสูตรควรจะคำนึงถึงการประเมินผลทั้งในระยะสั้น และระยะยาวด้วย

สุมิตร คุณานุกร (2523. หน้า 131 – 132) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า เป็นการรวมกิจกรรม 3 ประเภทคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้หลักสูตรบรรลุถึงเป้าหมาย และการสอนของครูเข้าด้วยกัน โดยอธิบายรายละเอียดกิจกรรมทั้ง 3 ประเภทไว้ดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว หลักสูตรระดับชาติจะกำหนดความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาที่สอน และการประเมินผลไว้อย่างกว้าง ๆ มีลักษณะยืดหยุ่นได้ เพื่อสะดวกต่อการนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพท้องถิ่นหรือโรงเรียน ดังนั้นครูจึงไม่สามารถที่จะนำหลักสูตรไปสอนได้หากยังไม่มี การดัดแปลงให้เหมาะสมกับนักเรียนของตน การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนหมายถึงการตีความ และการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร ในเรื่อง การกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรนั้น ยกตัวอย่างได้ดังนี้ ถ้าหลักสูตรกำหนดเนื้อหาไว้ว่า "งานเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในชุมชนหรือท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่" ผู้นำหลักสูตรไปใช้ต้องกำหนดเอาเองว่าจะให้นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับงานเกษตรในเรื่องอะไรบ้าง จึงจะเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในชุมชนหรือท้องถิ่นที่นักเรียนอาศัยอยู่ เนื่องจากในเนื้อหาหลักสูตรไม่อาจกำหนดลงไปได้อย่างชัดเจน เพราะผู้สร้างหลักสูตรไม่อาจประมวลรายละเอียดของสภาพชุมชนทุกแห่งลงไป ในหลักสูตรระดับชาติได้

2. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร การที่หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายได้นั้น จำเป็นต้องมีปัจจัยหลาย ๆ ด้านมาเสริม ทั้งนี้เพราะการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ นั้นเกิดขึ้นที่โรงเรียน ผู้บริหารควรสำรวจดูปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียนว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรมาปฏิบัติหรือไม่ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน และจำนวนนักเรียน ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ต้องมีให้พร้อม การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน ประมวลการสอน โครงการสอนแบบเรียน ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมหรือสกัดกั้นการปฏิบัติงานของครูตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

3. การสอนของครู ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม ฯลฯ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะชี้ชะตาของหลักสูตรทั้งสิ้น ผู้บริหารมีหน้าที่คอย ให้ความรู้ ให้ความสะดวก ให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การสอนของครู และการเรียนของเด็กบังเกิดผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร บทบาทของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้คือ การบริหารงานวิชาการนั่นเอง

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2530. หน้า 151) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ควรพิจารณา กิจกรรม 3 ประเภท คือ

1. การปรับเพื่อนำไปสู่การสอน คือการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแม่บทกับแผนการสอนในด้านจุดหมาย จุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล

2. การจัดเตรียมดำเนินการ คือจัดประชุมครูเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและวางแผนการสอนร่วมกัน เช่น การจัดครูเข้าสอน การจัดทำตารางสอน โครงการสอน บันทึกการสอน ประเมินคุณภาพของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ดีขึ้นเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539. หน้า 156 – 157) ได้กล่าวว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับท้องถิ่นหรือระดับโรงเรียนนั้น มีงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 2 งานดังนี้

1. งานบริหารหลักสูตร เป็นการบริหารและดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารจะเป็นแกนนำ โดยมีผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้าหมวดวิชา ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เสริมการบริหารหลักสูตร เช่น กรรมการบริหารโรงเรียน กรรมการบริหารวิชาการ เป็นต้น มีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

1.3 การจัดครูเข้าสอน

1.4 การจัดตารางสอน

1.5 การจัดแผนการเรียน

1.6 การจัดการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

1.7 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร อาคารสถานที่งบประมาณ การบริการห้องสมุด เป็นต้น

1.8 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.9 การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้ปกครองและชุมชน

2. งานสอน เป็นการนำหลักสูตรที่วางแผนไว้ไปสู่การสอน ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของครูผู้สอนที่จะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร มีกิจกรรมที่สำคัญดังนี้

2.1 การทำความเข้าใจในหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.2 การวางแผนการสอน

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.4 การพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน

2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม

2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สงัด อุทรานันท์ (2527. หน้า 36) ได้กล่าวถึงงานที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่า มีงานหลักอยู่ 3 ประการคือ

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานในเรื่องการเตรียมบุคลากร ก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ โดยจัดให้มีการให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรเข้าใจถึง จุดมุ่งหมาย หลักการ โครงการ แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลตาม หลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมในเรื่องการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตรอันได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่ จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง รวมทั้ง การจัดบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น การบริการ ห้องสอนวิชาเฉพาะ สื่อการเรียนการสอน บริการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดและประเมินผล บริการแนะแนว เป็นต้น

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมซึ่งเริ่มตั้งแต่ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน ซึ่งเป็นการขยาย รายละเอียดของหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ จนถึงขั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตร เพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียนว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง หรือมีปัญหา ไດเกิดขึ้นหรือไม่หากมีปัญหาจะได้แก้ไขให้ลุล่วง นอกจากนี้อาจจะให้การสนับสนุนและส่งเสริม การใช้หลักสูตรด้วยการจัดตั้งศูนย์วิชาการ ซึ่งอาจทำในลักษณะของศูนย์ให้บริการแนะนำ ช่วยเหลือ หรือจัดตั้งโรงเรียนตัวอย่าง หรือโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร ซึ่งจะเป็นโรงเรียนที่สามารถ ดำเนินการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะใดลักษณะหนึ่งซึ่งพอจะเป็นแบบอย่าง ให้กับโรงเรียนอื่น ๆ วิธีการเช่นนี้จะเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนผู้ใช้หลักสูตร ได้มีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตรในโรงเรียนของตน และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในการใช้หลักสูตรในระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ ด้วย

การนำหลักสูตรไปใช้ถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ เพราะถ้าไม่มีการนำหลักสูตรที่ สร้างขึ้นไปสู่การปฏิบัติจริงในโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตร นั้น ๆ ก็ไม่มีความหมาย ถึงแม้ว่าหลักสูตรที่สร้างจะดีเลิศและเหมาะสมเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าการนำ

หลักสูตรไปใช้ยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ก็ยากที่หลักสูตรนั้น ๆ จะบรรลุตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้
ดังนั้น จากแนวคิดของนักการศึกษาทั้ง 5 ท่าน พอสรุปแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการนำหลักสูตรไป
ใช้ดังนี้

1. การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตร
 - 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร
 - 1.2 ศึกษาความสอดคล้องของหลักสูตร
 - 1.3 การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร
 - 1.4 การตรวจสอบความพร้อมของอาคารสถานที่
2. งานบริหารและบริการหลักสูตร
 - 2.1 บริหารและดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 2.2 การเตรียมบุคลากร
 - 2.3 การจัดครูเข้าสอน
 - 2.4 การจัดตารางสอน
 - 2.5 การบันทึกการสอน
 - 2.6 การจัดสื่อการเรียนการสอน
 - 2.7 การนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
 - 2.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
3. การให้ความสำคัญกับงานสอน
 - 3.1 การวางแผนการสอน
 - 3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.4 การสอนซ่อมเสริม
 - 3.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ตามเกณฑ์กรมวิชาการ ได้ระบุตามแนวทางการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อมองอนาคตว่าโลกและสังคมรอบ ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไปข้างหน้า สามารถสร้างศรัทธา และจุดประกายความคิดในสภาพการพัฒนาสูงสุด

ด้านภารกิจ แสดงวิธีการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และนำไปสู่การวางแผนปฏิบัติต่อไป

ด้านเป้าหมาย กำหนดเป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ที่สถานศึกษากำหนด และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนไว้อย่างชัดเจน เพื่อสถานศึกษาจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

2.1 สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้

2.2 รายภาคหรือปี ทั้งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาและเพิ่มเติมตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน

2.3 กำหนดเวลาแต่ละกลุ่มสาระ หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายภาคหรือปี

3. การจัดทำสาระของหลักสูตร

3.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค

3.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค

3.3 กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต

3.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา

3.5 จัดทำหน่วยการเรียนรู้

3.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

4. การออกแบบการเรียนรู้

4.1 การจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการ และวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความพอใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นควรใช้รูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คุณธรรมการเรียนรู้แบบ บูรณาการ

4.2 สื่อการเรียนรู้ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ หลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้ และ แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียน และผู้สอน ใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนผู้สอนสามารถ จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว และในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้

4.3 การวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้ง ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ การวัดและประเมินผลนั้น กำหนดไว้ 2 แบบคือ

4.3.1 การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน

4.3.2 การประเมินผลระดับสถานศึกษา

5. การออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้ มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของ

ตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

5.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิตคุณลักษณะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

5.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจตามความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

6. กำหนดรูปแบบวิธีการ เกณฑ์การตัดสิน เอกสารหลักฐานการศึกษา

การกำหนดรูปแบบวิธีการ

การกำหนดรูปแบบวิธีการนั้น สถานศึกษาต้องกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดหน่วยการเรียนรู้แบบ บูรณาการ ภายในกลุ่มสาระและระหว่างกลุ่มสาระ การวางแผนกำหนดให้ผู้เรียนได้ทำโครงการ โดยใช้เทคนิคบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ การใช้แหล่งการเรียนรู้ และสื่อทางไกล การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เป็นต้น

เกณฑ์การผ่าน ช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 12 ปี ผู้เรียนสามารถจบการศึกษาได้ 2 ช่วง ตามการจัดหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คือเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถือว่า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ถือว่า จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักเกณฑ์การผ่านการศึกษาแต่ละช่วงชั้น ตั้งแต่การศึกษาภาคบังคับจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1, 2 และ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 – 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

1. ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และได้รับการตัดสินผลการเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
2. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ให้ได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
4. ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

เกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 คือช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 นั้น จะได้ชื่อว่าจบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ก็ต้องใช้หลักเกณฑ์ 4 ประการดังกล่าวมาแล้วเช่นกัน

เอกสารหลักฐานการศึกษา

สถานศึกษาต้องพิจารณาจัดทำเอกสารการประเมินผลการเรียนเพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามที่เห็นสมควร เช่น เอกสารแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ แบบรายงานการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระเบียบสะสมแสดงพัฒนาการด้านต่าง ๆ และแบบแสดงผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. พัฒนาระบบการส่งเสริมและสนับสนุน

ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาระบบการ ส่งเสริม สนับสนุนต่าง ๆ ที่จะเอื้อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพในเรื่องต่อไปนี้ คือ

7.1 การพัฒนากระบวนการแนะแนว

สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบแนะแนวที่มุ่งการพัฒนาคนให้มีความรู้อย่างลึกซึ้ง ประเมินการจัดการที่มีคุณภาพ โดยกำหนดพันธกิจระหว่างบ้าน ชุมชน และสถานศึกษาที่เน้นความร่วมมือกันระหว่างบ้าน ในฐานะแหล่งการเรียนรู้แรกของผู้เรียนรู้ ชุมชนจะเป็นเครือข่ายที่

สำคัญของการแนะแนว ช่วยป้องกัน แก้ไข ปัญหาสังคม สร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยข้อมูลสารสนเทศ และพัฒนาเครือข่ายแนะแนวให้เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด ทั้งด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านบริหารทั่วไป

7.2 การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และห้องสมุด

สถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากการเรียนรู้ในห้องเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูน ประสบการณ์และความชำนาญ โดยเฉพาะห้องสมุดนั้น เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง เพราะจะเป็นแหล่งที่รวมองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรง

7.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ

สถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เน้นการวิจัยทั้งในห้องเรียน และการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา

7.4 เครือข่ายวิชาการ

สถานศึกษาต้องพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ทางวิชาการ จากครูในสถานศึกษาเดียวกัน และในสถานศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนชมรมวิชาการต่าง ๆ ในรูปของเครือข่ายเชื่อมโยงกันทั้งจากบุคคลต่าง ๆ และจากสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

8. การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

จากกระบวนการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจะมีรายละเอียดที่ครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน ในขั้นนี้ จึงเป็นการวิเคราะห์และเรียบเรียง เพื่อให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สมบูรณ์ การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบด้วยส่วนสำคัญต่อไปนี้

8.1 วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

8.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

8.3 โครงสร้างหลักสูตร

8.4 รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

- 8.5 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 8.6 การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้
- 8.7 การวัดและประเมินผล
- 8.8 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
- 8.9 และอื่น ๆ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดหัวข้อเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม เมื่อสถานศึกษาจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาตามหัวข้อดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบแต่ละหัวข้อ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 รวมทั้ง สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบท สภาพของสถานศึกษา จากนั้น นำร่างหลักสูตรดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ความเห็นชอบ

3. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตร

ทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตร มีลักษณะเป็นกระบวนการ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ โดยมีนักการศึกษาได้เสนอไว้ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler, 1950. unpagged) ได้กำหนดปัญหาพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรไว้

4 ข้อ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายปลายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนจะต้องจัดให้เด็ก
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จะจัดประสบการณ์เหล่านี้อย่างไร จึงจะประสบผลสำเร็จ
4. จะสามารถตัดสินใจได้อย่างไรว่าจุดมุ่งหมายเหล่านั้นเป็นไปได้ตามที่กำหนด

ทาบ (Taba, 1962. unpagged) ได้กล่าวถึงหลักในการพัฒนาหลักสูตร โดยจำแนก

ออกเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจให้ทราบความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม

ขั้นที่ 2 ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามที่สังคมต้องการ

ขั้นที่ 3 คัดเนื้อหาวิชาความรู้ที่ต้องการนำมาสอน เพื่อให้มีความรู้ ตรงกับ

ความต้องการและความน่าจะเป็นของสังคม โดยพยายามคัดเลือกให้เรียนเฉพาะที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 จัดระเบียบ จัดลำดับ แกะไขเนื้อหาวิชาความรู้ที่คัดเลือกมาได้ ในขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะสร้างเนื้อหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 จัดระเบียบ จัดลำดับ แก้ไขประสบการณ์ ๆ ที่จะนำมาเสริมเนื้อหาวิชาความรู้

ขั้นที่ 7 กำหนดว่าเนื้อหาวิชาหรือประสบการณ์อะไรบ้างที่จะต้องประเมินผลว่าได้มี
การเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้จะต้องกำหนดว่า จะใช้วิธี
ประเมินผลอย่างไรมีอะไรที่จะนำมาช่วยในการประเมินบ้าง

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor & Alexander, 1974,1981. unpagged) ได้เสนอแนะ
เกี่ยวกับหลักการพัฒนาหลักสูตรไว้ 4 ข้อดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขต
2. การออกแบบหลักสูตร
3. การใช้หลักสูตร
4. การประเมินผลหลักสูตร

เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส (2536. หน้า 16 อ้างอิงจาก อังรอง บัวศรี, 2531.ไม่มีเลขหน้า)

ได้กล่าวถึงทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัดและการประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

สุมิตร คุณากร (2523. หน้า 8) ได้กล่าวถึงทฤษฎีและหลักการพัฒนาหลักสูตรไว้

5 ขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์
2. การเลือกและการจัดเนื้อหาและกิจกรรม
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลหลักสูตร
5. การปรับปรุงหลักสูตร

พัชนี พงษ์สุภา (2544. หน้า 29 อ้างอิงจาก จีรพันธ์ พูลพัฒน์, 2532. ไม่มีเลขหน้า)

ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอนคือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2. กำหนดจุดมุ่งหมายตามข้อ 1
 3. คัดเลือกและจัดเนื้อหาวิชา คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสม
 4. กำหนดมาตรการการวัดและการประเมินผล
 5. การนำหลักสูตรไปใช้
 6. การประเมินการใช้หลักสูตร
 7. การทำการปรับปรุงและพัฒนาตลอดเวลา
- สันต์ ธรรมบำรุง (2527, ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

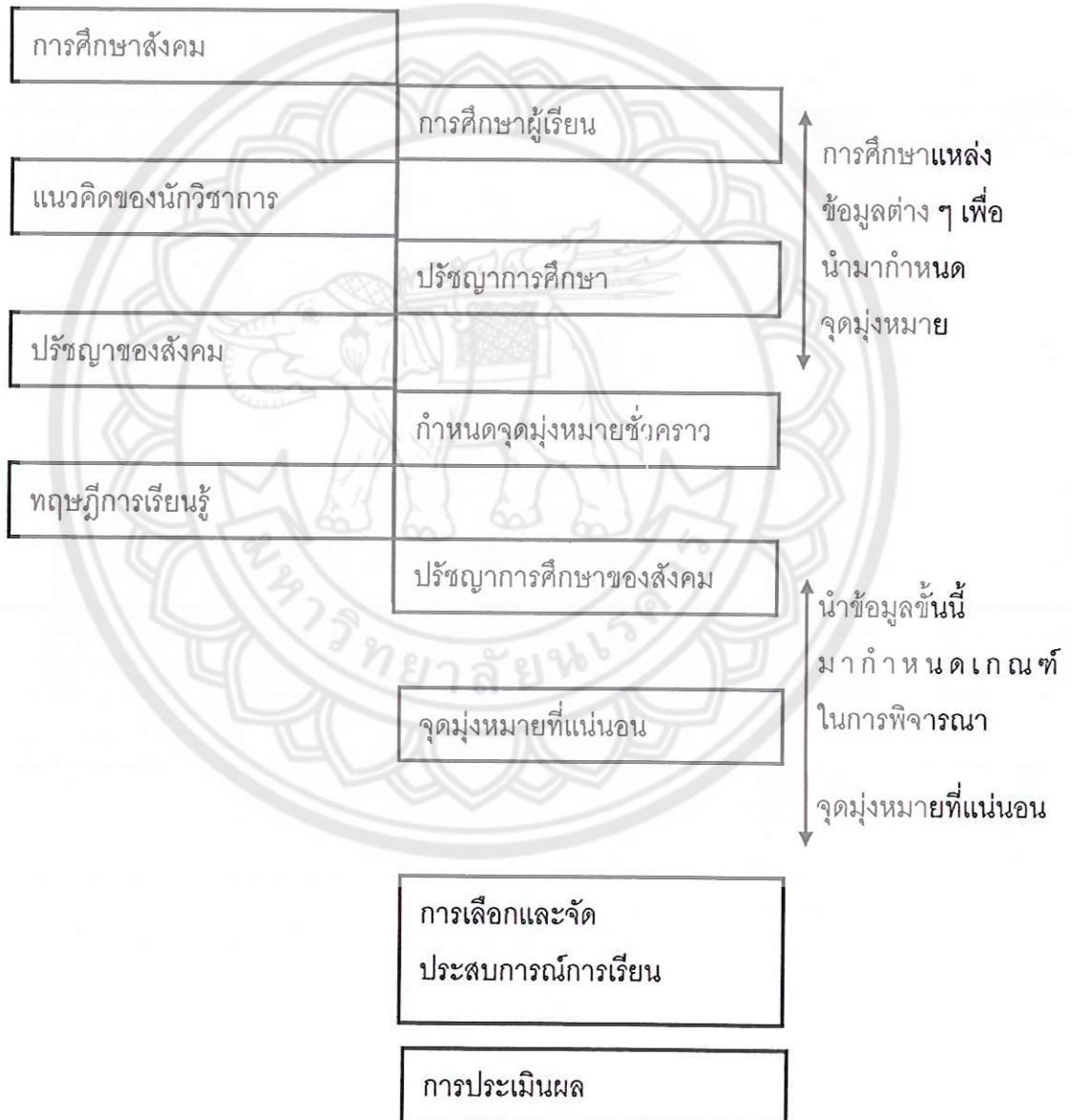
คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. การเลือกและการจัดเนื้อหาและกิจกรรม
3. การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ
4. การประเมินผลหลักสูตร
5. การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

ไทเลอร์ (อ้างอิงจาก วิชัย วงษ์ใหญ่, 2523. หน้า 13) ได้เสนอแผนภูมิซึ่งแสดงถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรวิชาการ MEAN – ENDS APPROACH

แผนภูมิการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (TYLER)
MEAN – ENDS APPROACH

จากแนวคิดของนักการศึกษาทั้งหมดที่กล่าวมา อาจสรุปเป็นแนวคิดเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรได้เป็นขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ
5. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
6. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ยุพิน ศรีสุวรรณ (2537) ได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร และได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ปัญหาที่เกิดจากหลักสูตรแม่บท หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแม่บท มีความซับซ้อนยากต่อการที่บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง จะเข้าใจได้ง่าย เนื้อหาวิชามีความยาก และไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ยากแก่การปฏิบัติของครู และผู้บริหารโรงเรียน

1.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดส่งเอกสารประกอบหลักสูตรถึงโรงเรียนล่าช้าไม่ทันเปิดภาคการศึกษา จำนวนจัดส่งไม่เพียงพอกับการใช้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีน้อยเล่ม แต่เล่มแจกเป็นจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ เนื้อหา และกิจกรรมในแผนการสอน และคู่มือไม่ชัดเจนและซับซ้อน ยากต่อการปฏิบัติจริง

1.3 ปัญหาที่เกิดจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตร ไม่ได้ทำหน้าที่บริการการใช้หลักสูตรแก่ครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวัด และการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม ไม่ส่งเสริมการพิจารณาความดีความชอบพิเศษแก่ครูที่จัดการเรียนการสอนได้ดี

1.3.2 ครูผู้สอน ครูผู้สอนขาดความพร้อมต่อการใช้หลักสูตร ส่วนหนึ่งไม่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบกับครูไม่ถนัดการสอนบางกลุ่มประสบการณ์ จึงไม่สามารถดัดแปลงหรือยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

1.3.3 นักเรียน นักเรียนในชนบท และถิ่นทุรกันดารมีปัญหาการขาดสารอาหาร ขาดโอกาสที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมในชั้นก่อนประถมศึกษา และมีปัญหาทางด้านค่านิยมที่ไม่ดีต่อการเรียน ตลอดจนการใช้ภาษาถิ่น เป็นผลทำให้การใช้หลักสูตรประสบปัญหา

1.3.4 ผู้ปกครอง ผู้ปกครองไม่เข้าใจโครงสร้างของหลักสูตรยังยึดติดกับการเรียนการสอนตามวิธีที่เคยเรียนมา จึงไม่ส่งเสริมการฝึกทักษะ และลักษณะนิสัยแก่เด็ก ประกอบกับการ อบรมเลี้ยงดูไม่เป็นลักษณะประชาธิปไตย ดังนั้นนักเรียนบางส่วนจึงไม่ได้รับการฝึกกระบวนการ หมู่พวก และขาดความคิดสร้างสรรค์

2. ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมครูสอนของครู

2.1 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแม่บท และเอกสารหลักสูตร พบว่า ครูไม่ได้เริ่มต้นศึกษาที่หลักสูตรแม่บทก่อน เพราะทำความเข้าใจได้ยาก จึงไปศึกษาที่แผนการสอนและคู่มือครู เมื่อไม่เข้าใจบางตอนก็ไม่สามารถขอคำแนะนำจากผู้อื่นได้

2.2 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมการสอนของครู พบว่า ครูมีภารกิจด้านอื่นมากมาย จึงไม่สามารถเตรียมการสอนให้ครบทุกครั้งที่ทำการสอน

2.3 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน พบว่าครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังคงยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง การให้นักเรียนทำกิจกรรมนั้น นักเรียนขาดการฝึกฝนเรื่องการทำงานเป็นกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการเรียน

3. ปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผล

3.1 ศึกษาวิเคราะห์ที่ไม่สามารถติดตามผลการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงครบถ้วน และสม่ำเสมอ

3.2 วิธีการนิเทศติดตามผลยังไม่สามารถจัดได้หลายวิธี

4. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1 ครูยังขาดการเสริมแรงนักเรียนที่ถูกต้อง

4.2 ครูยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นการพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียน เช่น กิจกรรมเน้นกระบวนการกลุ่ม การค้นคว้าอภิปราย และการฝึกปฏิบัติจริง เป็นต้น

4.3 จำนวนนักเรียนในห้องเรียนมีมากไม่สามารถแบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม
สัมพันธ์

5. ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

5.1 ครูเห็นว่าการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนทำให้ยุ่งยาก เสียเวลา
สอนเนื้อหาไม่ทัน

5.2 งบประมาณในการจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองเพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน
ไม่เพียงพอ

5.3 โรงเรียนขาดสถานที่จัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอน ขาดผู้ดูแลควบคุมสื่อ
การเรียนการสอน

5.4 ครูขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน

6. ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลการเรียน

6.1 ด้านเจตคติของครูต่อระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผล
การเรียน พบ ว่าครูเกิดเจตคติไม่ดีต่อวิธีการวัดและประเมินผล เพราะยุ่งยากเสียเวลามากใน
การดำเนินการ

6.2 ด้านความรู้ความเข้าใจของครูต่อการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า
ครูขาดความรู้ ความเข้าใจลักษณะการวัดและประเมินผลจึงไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง
ครบถ้วน ขาดการสนับสนุนบริการจัดทำเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้บางจุดประสงค์จึงให้
นักเรียนผ่านไปโดยไม่มีประเมิน

6.3 วิธีการประเมินผลการเรียนพบว่า ครูไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลด้านลักษณะนิสัยของนักเรียน จึงใช้ข้อทดสอบเพื่อวัดความรู้ของนักเรียนเพียงประการ
เดียว

6.4 การบริหารเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผลการเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน
ขาดความรู้ความเข้าใจ วิธีการวัดและประเมินผล จึงไม่สามารถให้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
เตรียมแบบวัดประเมินผลให้ครู

ทัศนาศา ประสานตรี (2536) ได้ศึกษาสภาพการสอนของครูประจำชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) การศึกษาเฉพาะกรณีใน
สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผลการวิจัย พบว่า
ด้านพฤติกรรมการสอน ครูส่วนมากไม่เตรียมการ ไม่มีการนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ. 2533) ที่กำหนดไว้คือ ครูใช้กระบวนการเรียนรู้ สอดแทรกคุณธรรมต่าง ๆ ปลุกฝังค่านิยมและเจตคติต่าง ๆ เป็นส่วนน้อย การสอนของครูยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ใช้การสอนแบบบรรยายเป็นหลัก มีการสรุปทบทวนเป็นส่วนน้อย มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นหนังสือแบบฝึกหัดมาก สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนไม่มีการประเมินผลก่อนเรียน และไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

สมคะเน พิสัยพันธ์(2542. หน้า 42 อ้างอิงจาก มนัส ปานขาว, 2536) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น กรณีศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า (1) ศึกษานิเทศก์ มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.90 (2) ศึกษานิเทศก์ อำเภอ มีการปฏิบัติงานมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการติดตามผลการใช้หลักสูตรและการให้ความร่วมมือกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กลุ่มโรงเรียนและในโรงเรียน ในการผลิตเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (3) ศึกษานิเทศก์ อำเภอสามารถปฏิบัติงานบรรลุความสำเร็จในเรื่องดังกล่าวอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการประชุม อบรมสัมมนา ให้คำปรึกษา สาธิตแนะนำการใช้และการพัฒนาหลักสูตร (4) ศึกษานิเทศก์ อำเภอ ให้ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะขาดแหล่งศึกษา ค้นคว้า ผู้บริหารและครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ขาดเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน ผู้ปกครองและชุมชนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม ผู้บังคับบัญชาขาดการกำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ขาดการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน (5) ศึกษานิเทศก์ อำเภอ มีความต้องการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร ฉบับปรับปรุงอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องความร่วมมือ กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และศึกษานิเทศก์อำเภอเพียงพอกับปริมาณที่ปฏิบัติและให้มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

สมคะเน พิสัยพันธ์(2542. หน้า42 อ้างอิงจาก ประสบ ชารีนีวัฒน์, 2539) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่าโรงเรียนมีการวางแผนงานและจัดสายงานวิชาการชัดเจน แผนการเรียนที่จัดส่วนใหญ่เป็นแผนคณิต-วิทย์ มีการจัดตารางสอนและจัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงวุฒิ-วิชา เอก-โท ส่งเสริมการสอนแบบเน้นกระบวนการ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นเรื่องการประกวดแข่งขันทางวิชาการกิจกรรมนักเรียนเป็นเรื่องกีฬาและนันทนาการ มีโครงการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

ดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบ และมีการประเมินผลงานวิชาการแล้วนำผลไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่สำคัญคือ การปฏิบัติตามแผนงานวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร การขาดแคลนบุคลากรที่ถนัดเฉพาะเรื่องไม่สามารถจัดครูเข้าสอนให้เหมาะสมกับวุฒิ และวิชาเอก-โท ครูบางคนไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ ครูบางคนขาดทักษะในการเขียนแผนการสอนและขาดการนิเทศติดตามให้การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพ

คุณากร กมล (2536) ได้ทำการวิจัยการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 3533) ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติตามหลักสูตรโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและด้านการบริหารหลักสูตร โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูในเขตพื้นที่ตั้งของโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนปฏิบัติตามหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธัชชัย นาจำปา (2542, หน้า 45 อ้างอิงจาก วิไลวรรณ ภูดี, 2538) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการบริการและการบริหารหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนการใช้หลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 เตรียมบุคลากรโดยให้ครูศึกษาเอกสารหลักสูตร จัดครูเข้าสอนโดยคำนึงถึงคุณวุฒิทางการศึกษา จัดตารางสอนให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร จัดเตรียมเอกสารและสื่อ โดยให้ครูจัดทำขึ้นเอง จัดเตรียมอาคารสถานที่โดยให้ครูและนักเรียนจัดป้ายนิเทศภายในชั้นเรียน และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยการประชุมชี้แจง

ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูส่วนใหญ่มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีการเตรียมการสอนโดยการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย สื่อการสอนที่ใช้ได้แก่ หนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ มีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเมื่อจบบทเรียน และมีวิธีการจัดการสอนซ่อมเสริมโดยมอบหมายงานให้นักเรียนทำเพิ่มเติม

ด้านการนิเทศติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีขั้นตอนในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร คือ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ ดำเนินการนิเทศและประเมินผลการใช้หลักสูตรสำหรับการประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่มีการประเมินขณะดำเนินการใช้หลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการใช้หลักสูตร ครูไม่เห็นความสำคัญของการเตรียมบุคลากร จำนวนครูไม่พอ ครูขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการผลิตเอกสารและสื่อ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่เป็นระบบ เอกสารการปรับปรุงหลักสูตรไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการซ่อมเสริม การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรไม่เป็นระบบและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินการใช้หลักสูตร

มาเจอ กั๊สโซ (2538. หน้า 42) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่าโรงเรียนมีการบริหารหลักสูตรในระดับที่มากที่สุด 3 เรื่อง คือ การจัดทำตารางการสอนของครู สอดคล้องกับการจัดทำตารางเรียนและตารางการใช้ห้องเรียน การจัดให้มีศูนย์รวมตารางสอนทุกวิชา และการกำกับดูแลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ นอกนั้นโรงเรียนปฏิบัติในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนมีการปฏิบัติในระดับน้อยมาก คือ การร่วมชี้แจงให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบบทบาทของตนเอง ที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จ การจัดนำนักเรียนออกเยี่ยมชม ทัศนศึกษา และฝึกงานในสถานประกอบการของท้องถิ่น การวิเคราะห์ข้อทดสอบแต่ละวิชา เพื่อหาข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้มีคุณภาพ นอกนั้นครูผู้สอนปฏิบัติในระดับมาก ด้านปัญหาพบว่าโรงเรียนมีปัญหาการบริหารหลักสูตรในระดับมาก คือปัญหาด้านความพอเพียงของบุคลากรและเวลาในการสำรวจข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ปัญหาด้านความพอเพียงของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร ปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาเอกสารหลักสูตร วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจของครูในการวิเคราะห์ข้อสอบ ปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปัญหาด้านเวลาในการดำเนินงานนิเทศ ติดตามประเมินผลการทำงานปฏิบัติงานของบุคลากร นอกนั้นโรงเรียนพบปัญหาในระดับน้อย

ชัยเนตร ไวยคณี (2538) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการ

บริหารงาน วิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ กรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง มีปัญหาคือ การปฏิบัติตามแผนงานวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ครูไม่ปรับปรุงและพัฒนาการสอนวิชาเลือกไม่สามารถเปิดได้หลากหลาย การจัดช่วงเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับลักษณะวิชา การจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามคุณวุฒิ ไม่สามารถเปิดกิจกรรมให้หลากหลาย สื่อการสอนไม่เพียงพอ แผนพัฒนาบุคลากรไม่ชัดเจน นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการแก้ผลการเรียนและขาดแนวทางในด้านการประเมินผลงานวิชาการ

เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส (2536, หน้า 58 อ้างอิงจาก สุวิทย์ ชี้อตอง, 2526) ได้วิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง" พบว่า สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ การสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือนักเรียนใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ อย่างระมัดระวัง นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมืออย่างเคร่งครัด ใช้การสอนโดยวิธีบรรยาย การพานักเรียนออกไปทัศนศึกษาหรือดูงานด้านวิชาชีพในท้องถิ่น การเชิญวิทยากรหรือบุคลากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมอบหมายงานให้นักเรียนร่วมศึกษาค้นคว้าการทำงานเป็นรายบุคคล การมอบหมายให้นักเรียนร่วมศึกษาค้นคว้าและทำรายงานส่งเป็นกลุ่ม การให้นักเรียนจัดบอร์ดหรือป้ายนิเทศเกี่ยวกับงานอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนวิชาชีพล้วนใหญ่มีความเพียงพอในระดับน้อย

เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตร ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา" พบว่า ด้านการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนส่งเสริม โดยกำหนดนโยบาย จัดเตรียมบุคลากร จัดเตรียมสถานที่ จัดเตรียมงบประมาณ มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร จัดหาวัสดุหลักสูตรไว้บริการแก่ครู แนะนำให้ครูใช้ทรัพยากรท้องถิ่น จัดให้มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผล การปฏิบัติการสอนของครู โดยหัวหน้ากลุ่ม / หมวดวิชามีส่วนร่วมในการเตรียมการในแต่ละด้านด้วย ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ความไม่พร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์งบประมาณไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรท้องถิ่น และขาดความรู้และทักษะในการนิเทศ ด้านการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น โรงเรียนส่วนใหญ่ส่งเสริมและดำเนินการโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับหรือเพิ่มเติมเนื้อหา ปรับสื่อ จัดทำสื่อใหม่ ทุกลักษณะมีการดำเนินการ ยกเว้นการจัดทำเนื้อหา

/ รายวิชาใหม่ ด้านการเสนอขออนุมัติหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการ สำหรับ ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนขาดแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ขาดผู้แนะนำแนวทาง และ ขาดเอกสารในการค้นคว้า ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

รัชชัย นาจำปา (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้หลักสูตร (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี" พบว่า

1. ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่เตรียมบุคลากร โดยจัดประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร จัดครูเข้าสอนตามวุฒิการศึกษาและความเหมาะสม การบริหารและบริการหลักสูตรได้จัดหาและจัดทำเอกสารหลักสูตร ส่งเสริมการใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ มีหน่วยบริการสื่อการเรียน การสอน การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียนมีฝ่ายจัดสรรงบประมาณเพื่อการใช้หลักสูตร สนับสนุนห้องเรียนห้องปฏิบัติต่าง ๆ จัดห้องสมุดเป็นแหล่งการเรียนการสอน แต่งตั้ง คณะกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณ จำนวน บุคลากรไม่เพียงพอ เอกสารและสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการ จัดกิจกรรมแนะแนว

2. ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ปรับหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูจัดแผนการเรียนการสอนเป็นรายภาคเรียนโดยเชิญศึกษานิเทศก์ มาอบรมให้ความรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นทักษะกระบวนการและยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ประเมินผลแบบอิงเกณฑ์วัดด้านความรู้ ความจำและความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ ของรายวิชา ด้านปัญหาพบว่า ครูขาดความรู้และทักษะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เทคนิคและ วิธีการวัดผลแนวใหม่ ครูไม่สอนตามแผนการสอน ไม่มีเวลาเนื่องจากมีภาระงานอื่นมาก

3. ด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่นิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตรโดยให้คำปรึกษาโดยครูไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผล นิเทศการเรียน การสอนโดยวิธีประชุม อบรม สัมมนาและการตรวจสอบเอกสาร จัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์ภาษาไทย และ ศูนย์คณิตศาสตร์ เป็นต้น ด้านปัญหาพบว่า โรงเรียนขาดการวางแผนนิเทศและติดตามผล อย่างเป็นระบบ ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศ

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าวมา อาจสรุปผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องออกเป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านบุคลากร

- ขาดแคลนบุคลากรที่ถนัดเฉพาะเรื่อง
- จัดครูเข้าสอนไม่เหมาะสมกับวุฒิ และมีปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้
- ครูไม่สนใจพัฒนาตนเองในด้านวิชาการและขาดทักษะในการเขียนแผนการสอน
- บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้และความเข้าใจในการวางแผนการใช้หลักสูตร
- จำนวนครูมีไม่เพียงพอและไม่เข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- ครูไม่ปรับปรุงและพัฒนาการสอน รวมทั้งไม่มีการนำเข้าสู่บทเรียน
- ครูขาดประสบการณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมแนะแนว
- ครูขาดความรู้และความเข้าใจในการประเมินผลการใช้หลักสูตรและประเมินผลการเรียน ทั้งนี้ยังขาดความรู้และความเข้าใจในหลักและวิธีการนิเทศอีกด้วย

2. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

- ขาดทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ
- ขาดแหล่งค้นคว้าด้านวิชาการ

3. ด้านงบประมาณ

- งบประมาณในการจัดทำเอกสารปรับปรุงหลักสูตรไม่เพียงพอ
- ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเอกสารหลักสูตรและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
- ขาดงบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาด้านวิชาการ

4. ด้านการบริหารจัดการ

- การปฏิบัติตามแผนงานวิชาการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
- มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรที่ไม่เป็นระบบ

- การประชาสัมพันธ์หลักสูตรไม่เป็นระบบ
- การจัดช่วงเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับลักษณะวิชา
- แผนพัฒนาบุคลากรไม่ชัดเจน
- ขาดแนวทางการประเมินผลงานวิชาการ และการนิเทศติดตามผลไม่เป็นระบบ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการแปลความหมาย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยมีรายละเอียด และขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ ครูในโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 5 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนนาร่อง 1 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 5 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน 50 คน และโรงเรียนเครือข่าย 4 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 20 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนจำนวน 190 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 265 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้นเอง โดยการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในฐานะเป็นผู้กำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงาน

ฉบับที่ 2 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ สำหรับหัวหน้ากิจกรรม พัฒนาผู้เรียนและสำหรับครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติและผู้ใช้หลักสูตรแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ มี 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ

วิธีการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลการวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้ศึกษาช่วยกันเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ
โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุง
แก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านคือ ดร. ศรีสมร
พุ่มสะอาด ดร. ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยสุวรรณ และอาจารย์สุชมาลย์ เซาว์นที ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมความตรงของแบบสอบถาม และขอข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง
5. แก้ไขแบบสอบถามตามให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำ
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงครั้งสุดท้ายเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับ ผู้บริหาร
และครู ของโรงเรียนสตรีวัดระฆังซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดย
แบบสอบถามของผู้บริหาร ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9467 และ แบบสอบถามของครูได้ค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9779 และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ ดังภาคผนวก
7. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร นำไปแสดงต่อ
โรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดนนทบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษานำหนังสือแนะนำตัวพร้อมแบบสอบถามเสนอผู้บริหาร เพื่อขอความร่วมมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วันด้วยตนเอง
4. ผู้ศึกษารวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินตาม
ขั้นตอนการศึกษาต่อไป

การแปลความหมายของข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนของแบบสอบถามโดยยึดเกณฑ์ของ Krejcie, R.V. & Morgan, V.D. (ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์และดิเรก ศรีสุโข, 2544. ไม่มีเลขหน้า) ดังนี้

1.0 – 1.5	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อยที่สุด
1.6 – 2.5	หมายถึง	ระดับปัญหาน้อย
2.6 – 3.5	หมายถึง	ระดับปัญหาปานกลาง
3.6 – 4.5	หมายถึง	ระดับปัญหามาก
4.6 – 5.0	หมายถึง	ระดับปัญหามากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ซึ่งใช้ค่าสถิติดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (เกษม สหรัยทิพย์, 2543. หน้า 224-227)
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (เกษม สหรัยทิพย์, 2543. หน้า 224-227)
3. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25%
4. ทดสอบความแตกต่างของ กลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (เกษม สหรัยทิพย์, 2543. หน้า 224-227)
5. ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมายมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe ´)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาค้นคว้าเรื่อง ศึกษา ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี นั้น ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน ที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที่
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ Degrees of Freedom
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาขอเสนอ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

โดยครอบคลุมลักษณะการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
3. ด้านงบประมาณ
4. ด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 แสดงการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน และนำเสนอในรูปของตารางดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน

สถานภาพทั่วไป	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
1.1 ชาย	16	64	79	33.30
1.2 หญิง	9	36	158	66.70
รวม	25	100	237	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. อายุ				
2.1 ตั้งแต่ 21 – 30 ปี	0	0	4	1.70
2.2 ตั้งแต่ 31 – 40 ปี	0	0	52	21.90
2.3 ตั้งแต่ 41 – 50 ปี	14	56	141	59.50
2.4 ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	11	44	40	16.90
รวม	25	100	237	100.00
3. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา				
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	0	0	5	2.10
3.2 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	9	36	179	75.50
3.3 ปริญญาโท	16	64	53	22.40
รวม	25	100	237	100.00
4. ประสบการณ์ที่ทํานานดำรงตำแหน่ง				
4.1 ตั้งแต่ 1 – 5 ปี	6	24	12	5.10
4.2 ตั้งแต่ 6 – 10 ปี	6	24	26	11.00
4.3 ตั้งแต่ 11 – 15 ปี	6	24	46	19.40
4.4 ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	7	28	153	64.60
รวม	25	100	237	100.00
5. โรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษา				
ขั้นพื้นฐานในโครงการ				
5.1 โครงการนำร่องของกรมวิชาการ	5	20	48	20.30
5.2 โครงการเครือข่ายของกรมสามัญ ศึกษา	20	80	189	79.70
รวม	25	100	237	100.00

จากตาราง 1 ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 25 คน เป็นเพศชาย จำนวน 16 คน (ร้อยละ 64) เพศหญิง จำนวน 9 คน (ร้อยละ 36) ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ ตั้งแต่ 41-50 ปี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 56) และมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาโท จำนวน 16 คน (ร้อยละ 64) และมีประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน (ร้อยละ 28) และเป็นโรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการเครือข่ายของกรมสามัญศึกษาจำนวน 20 คน (ร้อยละ 80) โครงการนำร่องของกรมวิชาการ จำนวน 5 คน (ร้อยละ 20)

สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนจำนวน 237 คน เป็นเพศชาย จำนวน 79 คน (ร้อยละ 33.30) เพศหญิง จำนวน 158 คน (ร้อยละ 66.70) ส่วนใหญ่หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนมีอายุ ตั้งแต่ 41-50 ปี จำนวน 141 คน (ร้อยละ 59.50) รองลงมา คือ มีอายุ ตั้งแต่ 31-40 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 21.90) ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 179 คน (ร้อยละ 75.50) รองลงมา คือ วุฒิปริญญาโท จำนวน 53 คน (ร้อยละ 22.40) และส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ที่ดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 153 คน (ร้อยละ 64.40) รองลงมา คือ ตั้งแต่ 11-15 ปี จำนวน 26 คน (ร้อยละ 11.00) และเป็นโรงเรียนใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการนำร่องของกรมวิชาการ จำนวนจำนวน 48 คน (ร้อยละ 20.30) โครงการเครือข่ายของกรมสามัญศึกษา 189 คน (ร้อยละ 79.70)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

เป็นการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยครอบคลุมลักษณะการใช้หลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร
2. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
3. ด้านงบประมาณ
4. ด้านการบริหารจัดการ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของผู้บริหารโรงเรียน

ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร			
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและวิชาการ	1.44	0.51	น้อยที่สุด
2. การจัดให้มีคณะทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา	1.60	0.65	น้อย
3. การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับ การใช้หลักสูตร	1.40	0.50	น้อยที่สุด
4. ความช่วยเหลือของคณะกรรมการสถานศึกษา	1.44	0.71	น้อยที่สุด
5. ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	1.80	0.82	น้อย
6. ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญในการสอน เชิงบูรณาการ	2.24	0.83	น้อย
7. ครูผู้สอนในสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็น ผู้ชี้นำไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน	2.36	0.70	น้อย
8. ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	1.96	0.54	น้อย
9. การเชิญวิทยากรภายนอกมาแนะนำช่วยเหลือการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	1.96	0.61	น้อย

ตาราง 2 (ต่อ)

ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10. ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล	2.20	0.91	น้อย
รวม	1.84	0.28	น้อย
ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้			
11. การพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูช่วยกันจัดทำและพัฒนาสื่ออุปกรณ์	1.96	0.93	น้อย
12. การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนา สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนของ สถานศึกษา	2.08	0.76	น้อย
13. การพัฒนาศูนย์สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อใช้ สื่อ อุปกรณ์ร่วมกันอย่างประหยัด และคุ้มค่าของสถานศึกษา	2.00	0.76	น้อย
14. ความพร้อมและความเพียงพอในด้านวัสดุอุปกรณ์ และ อาคารสถานที่	2.32	0.69	น้อย
15. การจัดให้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ มา ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของสถานศึกษา	2.16	0.69	น้อย
16. ความสามารถในการใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนของ ผู้สอน	1.92	0.40	น้อย
17. การมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนของ ชุมชน	2.28	0.74	น้อย
18. การส่งเสริมการจัดระบบการบริหารและการบริการห้องสมุด อย่างเหมาะสมของสถานศึกษา	2.12	0.67	น้อย

ตาราง 2 (ต่อ)

ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
19. การสำรวจและตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน	2.12	0.60	น้อย
รวม	2.11	0.47	น้อย
ด้านงบประมาณ			
20. การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล	2.44	1.04	น้อย
21. การจัดสรรงบประมาณซื้อวัสดุครุภัณฑ์ สื่ออุปกรณ์การสอน ของสถานศึกษา	2.04	0.54	น้อย
22. การได้รับงบประมาณสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชน ในท้องถิ่น	2.68	0.69	ปานกลาง
23. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการนิเทศเกี่ยวกับ หลักสูตร	2.04	0.73	น้อย
24. การจัดงบประมาณในการจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน	1.84	0.75	น้อย
25. สถานศึกษามีขั้นตอนการอนุมัติมากเกินไปทำให้การใช้จ่าย งบประมาณเกิดความล่าช้า	1.92	1.08	น้อย
26. การประชุมชี้แจงการดำเนินงานงบประมาณของสถานศึกษา	1.68	0.63	น้อย
27. กระบวนการกำกับติดตามควบคุมดูแลการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา	1.72	0.68	น้อย
28. การใช้งบประมาณทัศนศึกษานอกสถานที่	1.72	0.68	น้อย
29. การกระจายงบประมาณไปให้แก่กลุ่มหรือหมวดเพื่อพัฒนา วิชาการ	2.20	0.82	น้อย
รวม	2.04	0.38	น้อย

ตาราง 2 (ต่อ)

ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการ			
30. การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ	1.60	0.65	น้อย
31. การจัดทำเอกสารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ	1.56	0.65	น้อยที่สุด
32. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย	1.60	0.50	น้อย
33. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อความแตกต่างระหว่าง บุคคลอย่างเป็นระบบ	2.16	0.85	น้อย
38. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนที่ หลากหลาย	1.88	0.78	น้อย
39. การให้บริการห้องสมุดอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความ ต้องการของผู้เรียน	1.76	0.83	น้อย
40. การกำหนดสัดส่วนเวลาในการจัดสาระการเรียนรู้กับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานช่วงชั้น	1.44	0.51	น้อยที่สุด
รวม	1.75	0.49	น้อย
รวมทั้งสี่ด้าน	1.93	0.37	น้อย

จากตาราง 2 พบว่า ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม รายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย
แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 น้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร			
1. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์เป็นภาพที่พึงปรารถนา	2.40	0.99	น้อย
2. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดให้มีคณะทำงานเพื่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์วิสัยทัศน์และภารกิจ รวมทั้งสอบถามเกี่ยวข้อง	2.47	0.95	น้อย
3. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาโดยกำหนดจากความเห็นของผู้เกี่ยวข้อง	2.47	0.98	น้อย
4. การให้ความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	2.37	0.94	น้อย
5. ความเข้าใจของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.59	0.98	ปานกลาง
6. การส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารและความร่วมมือจากชุมชนในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	2.43	0.93	น้อย
7. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมการสอนเชิงบูรณาการ	2.43	0.93	น้อย
8. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	2.47	0.98	น้อย
9. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	2.34	0.96	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำสาระ การเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล	2.48	0.99	น้อย
รวม	2.46	0.77	น้อย
ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้			
11. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน	2.52	0.91	น้อย
12. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์สื่อ อุปกรณ์เพื่อใช้สื่ออุปกรณ์ร่วมกันอย่างประหยัดและคุ้มค่า ของสถานศึกษา	2.55	0.98	น้อย
13. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ออกเผยแพร่	2.39	0.97	น้อย
14. ความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ของ สถานศึกษา	2.57	1.07	น้อย
15. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอน	2.56	1.05	น้อย
16. ความสามารถในการใช้สื่อการสอนของผู้สอน	2.58	0.92	น้อย
17. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับความร่วมมือของ บุคลากรใน สถานศึกษาต่อการจัดหาเอกสารหลักสูตร	2.49	0.96	น้อย
18. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางสร้างวิธีการ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร	2.52	0.96	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
19. สภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	2.76	1.18	ปานกลาง
รวม	2.55	0.79	น้อย
ด้านงบประมาณ			
20. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณพัฒนาสื่อ	2.62	1.02	ปานกลาง
21. การขาดความเข้าใจขั้นตอนในการดำเนินการขออนุมัติงบประมาณ	2.60	0.89	ปานกลาง
22. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานงบประมาณ	2.54	0.86	น้อย
23. การขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารหลักสูตร	2.53	0.99	น้อย
24. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้งบประมาณการจัดกิจกรรมวิชาการนอกสถานที่	2.58	0.96	น้อย
25. การให้ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในด้านงบประมาณของสถานศึกษา	2.66	0.99	ปานกลาง
26. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถานศึกษา	2.54	0.98	น้อย
27. การใช้งบประมาณไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.61	0.96	ปานกลาง
28. การเอาใจใส่ของผู้บริหารเกี่ยวกับการติดตามควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา	2.50	0.98	น้อย
29. การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามแผนหรือโครงการของสถานศึกษา	2.42	0.95	น้อย
รวม	2.56	0.70	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการ			
30. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดเอกสารหลักสูตร อย่างเป็นระบบ และสะดวกต่อการนำไปใช้	2.54	0.94	น้อย
31. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้เหมาะสมกับวัย	2.50	0.96	น้อย
32. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่าง บุคคลอย่างเป็นระบบ	2.59	0.96	น้อย
33. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม	2.44	1.02	น้อย
34. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดครูสอนให้ตรง ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความรู้ ความสามารถ และ ความถนัดของครูผู้สอน	2.40	1.09	น้อย
35. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริการห้องสมุดให้ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน	2.45	0.99	น้อย
36. การกำหนดสัดส่วนเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่าง เหมาะสมตามมาตรฐานช่วงชั้น	2.47	1.00	น้อย
37. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการปรับปรุงอาคาร สถานที่ และบริเวณสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับ การเรียน การสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ	2.55	0.98	น้อย
38. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.57	1.00	น้อย
39. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนด้านคุณธรรมจริยธรรม	2.40	0.99	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	\bar{X}	S.D.	ระดับ
40. การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติการสอนอย่างเป็นระบบ	2.46	1.02	น้อย
รวม	2.49	0.81	น้อย
รวมทั้งสี่ด้าน	2.51	0.61	น้อย

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย แสดงว่า หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดนนทบุรี

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความคิดเห็นของปัญหา	ตำแหน่งงาน				t
	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบุคลากร	1.90	0.34	2.48	0.75	8.98*
ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	1.96	0.28	2.53	0.77	12.32**
ด้านงบประมาณ	1.86	0.32	2.52	0.64	7.92**
ด้านการบริหารจัดการ	1.71	0.32	2.36	0.80	1.80
รวม	1.85	0.28	2.47	0.63	2.16*

จากตาราง 4 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรอยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน ในโรงเรียนนาร่องมี
ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในแต่ละด้าน พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรอยู่ในตำแหน่ง
งานต่างกัน ในโรงเรียนนาร่องมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ในด้านการบริหารการจัดการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้าน
สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และด้านบุคลากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็นของปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.08
	ภายในกลุ่ม	50	28.61	0.57	
	รวม	52	28.71		
ด้านสื่อและแหล่ง การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.41	0.70	1.23
	ภายในกลุ่ม	50	28.58	0.57	
	รวม	52	29.99		
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.15	0.57	1.39
	ภายในกลุ่ม	50	20.68	0.41	
	รวม	52	21.83		
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.71	1.36	0.56
	ภายในกลุ่ม	50	31.86	0.64	
	รวม	52	32.58		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.55	0.27	0.68
	ภายในกลุ่ม	50	20.16	0.40	
	รวม	52	20.79		

จากตาราง 5 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในโรงเรียนนาร่องมี
ความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม และรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นของปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.00	0.02
	ภายในกลุ่ม	50	28.69	0.57	
	รวม	52	28.71		
ด้านสื่อและแหล่ง การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.15	0.25
	ภายในกลุ่ม	50	29.69	0.59	
	รวม	52	29.99		
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.69	1.68
	ภายในกลุ่ม	50	20.45	0.40	
	รวม	52	21.83		
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.89	0.40	0.70
	ภายในกลุ่ม	50	31.68	0.63	
	รวม	52	32.58		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.50
	ภายในกลุ่ม	50	20.30	0.40	
	รวม	52	20.79		

จากตาราง 6 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน
ในโรงเรียนนาร่องมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความคิดเห็นของปัญหา	ตำแหน่งงาน				t
	ผู้บริหารโรงเรียน		หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบุคลากร	1.83	0.27	2.46	0.78	3.61**
ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.14	0.50	2.55	0.79	2.25*
ด้านงบประมาณ	2.08	0.38	2.57	0.72	2.99**
ด้านการบริหารจัดการ	1.76	0.53	2.52	0.81	4.09**
รวม	1.95	0.39	2.52	0.66	3.89**

จากตาราง 7 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรอยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน ในโรงเรียนเครือข่าย มีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความคิดเห็นของปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	2.84	1.42	2.47
	ภายในกลุ่ม	206	118.84	0.58	
	รวม	208	121.68		
ด้านสื่อและแหล่ง การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.56	0.78	1.29
	ภายในกลุ่ม	206	124.62	0.61	
	รวม	208	126.19		
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.29	1.14	2.31
	ภายในกลุ่ม	206	101.79	0.49	
	รวม	208	104.08		
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.49	4.26	6.75**
	ภายในกลุ่ม	206	129.57	0.63	
	รวม	208	138.06		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.37	1.68	4.05*
	ภายในกลุ่ม	206	86.77	0.42	
	รวม	208	90.14		

จากตาราง 8 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรมีวุฒิการศึกษาต่างกัน ในโรงเรียน
เครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของปัญหาการใช้
หลักสูตรขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
ด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาโท
	\bar{X}	3.77	2.47	2.28
ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	3.77	-	1.30*	1.48*
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	2.47	-	-	0.18
ปริญญาโท	2.28	-	-	-

จากตาราง 9 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟแล้ว บุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ในโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านการบริหารจัดการ สูงกว่าบุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาเป็นรายคู่

วุฒิการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาโท
	\bar{X}	3.32	2.48	2.38
ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	3.32	-	0.84*	0.94*
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	2.48	-	-	0.10
ปริญญาโท	2.38	-	-	-

จากตาราง 10 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เซฟเฟ้แล้ว บุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ในโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม สูงกว่าบุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี หรือเทียบเท่า และปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ความคิดเห็นของปัญหา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	1.12	0.37	0.64
	ภายในกลุ่ม	205	120.56	0.59	
	รวม	208	121.68		
ด้านสื่อและแหล่ง การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	3	0.58	0.19	0.32
	ภายในกลุ่ม	205	125.61	0.61	
	รวม	208	126.19		
ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.49	0.83	1.67
	ภายในกลุ่ม	205	101.59	0.49	
	รวม	208	104.08		
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.14	0.38	0.57
	ภายในกลุ่ม	205	136.92	0.67	
	รวม	208	138.06		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.81	0.27	0.62
	ภายในกลุ่ม	205	89.33	0.44	
	รวม	208	90.14		

จากตาราง 11 พบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน
ในโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวม และรายด้าน

ความคิดเห็นของปัญหา	โรงเรียน				t
	นาร่อง		เครือข่าย		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านบุคลากร	2.55	0.73	2.28	0.76	2.92**
ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้	2.63	0.84	2.40	0.70	2.44*
ด้านงบประมาณ	2.59	0.66	2.45	0.72	1.63
ด้านการบริหารจัดการ	2.49	0.77	2.36	0.84	1.23
รวม	2.57	0.63	2.37	0.66	2.39*

จากตาราง 12 พบว่า บุคลากรของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
นาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณา
ปัญหาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า บุคลากรของโรงเรียนทั้งสองมีความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านบุคลากร และด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 แต่ในด้านงบประมาณ และด้านการ
บริหารจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษา ได้จัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการแปลความหมาย และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาคือผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน จำนวน 5 โรงเรียน รวมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 265 คน

ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาผู้ศึกษามุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยศึกษาครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 2 ลักษณะคือแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ฉบับที่ 2 สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ ของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ หรือครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84

หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

1.2 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11

หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55

1.3 ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04

หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56

1.4 ด้านการบริหารจัดการ

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75

หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ในด้านนี้ มีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49

เมื่อศึกษาภาพรวมความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 และ 2.51 ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของบุคลากรปรากฏผลดังนี้

2.1 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน ของโรงเรียนนาร่องมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร ด้านบุคลากรด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 , .01 และ .01 ตามลำดับ ยกเว้นด้านการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน ของโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ของโรงเรียนนาร่องมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน ของโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

2.5 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ของโรงเรียนนำร่องมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน ของโรงเรียนเครือข่ายมีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.7 บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่อง และเครือข่ายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของการใช้หลักสูตร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของปัญหารายด้านแล้ว ด้านบุคลากร และด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ แต่ความคิดเห็นของปัญหาการใช้หลักสูตรในด้านงบประมาณ และด้านการบริหารการจัดการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี" มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย มีความคิดเห็นปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับน้อย แสดงว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้สอน มีความเห็นว่าการใช้หลักสูตรนี้สามารถปฏิบัติได้โดยไม่มีปัญหาและอุปสรรคมากนัก เพื่อที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานรายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ พบว่า

2.1 ด้านบุคลากร

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นของปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ศรีสุวรรณ (2537) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 พบว่า ปัญหาของการใช้หลักสูตรเกิดจากบุคคล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยเนตร ไวยคณี (2538) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามแผนงานวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูไม่ปรับปรุงและพัฒนาการสอนวิชาเลือกไม่สามารถเปิดได้หลากหลาย แผนพัฒนาบุคลากรไม่ชัดเจน

2.2 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อยู่ในโรงเรียนนำร่องและเครือข่าย มีความคิดเห็นของปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน ศรีสุวรรณ (2537) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มเสริมสร้างลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดส่งเอกสารประกอบหลักสูตรถึงโรงเรียนล่าช้าไม่ทันเปิดภาคการศึกษา จำนวนจัดส่งไม่เพียงพอกับการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีน้อยเล่ม แต่เล่มแจกเป็นจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ เนื้อหา และกิจกรรมในแผนการสอนและคู่มือไม่ชัดเจนและซับซ้อน ยากต่อการปฏิบัติจริง และปัญหาด้านการสื่อการเรียนการสอนที่ครูเห็นว่าการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนทำให้ยุ่งยาก เสียเวลา สอนเนื้อหาไม่ทันงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองเพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดสถานที่จัดเก็บรวบรวมสื่อการเรียนการสอน ขาดผู้ดูแลควบคุมสื่อการเรียนการสอน และ ครูขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเจอ กั๊สุไซ (2538) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า มีปัญหาด้านจัดหาเอกสารหลักสูตร วัสดุ สื่ออุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยเนตร ไวยคณี (2538) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนกลาง พบว่ามีปัญหาคือสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

2.3 ด้านงบประมาณ

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 อยู่ในตำแหน่งงานต่างกัน มีความคิดเห็นของปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของมาเจอ โก้สุโข (2538) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา เอกสารหลักสูตร วัสดุ สื่ออุปกรณ์ และปัญหาด้านงบประมาณในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.4 ด้านการบริหารจัดการ

จากผลการศึกษาพบว่า บุคลากรที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของปัญหาของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของคุณากร กมล (2536) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 3533) ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตราด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูซึ่งมีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติตามหลักสูตรโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและด้านการบริหารหลักสูตร โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรีในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ ครู และผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนนำร่องและเครือข่ายมีปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย ดังนั้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี โดยทำการศึกษาเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน และครูเท่านั้น ดังนั้นควรมีการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาในหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เพื่อให้ทราบถึงปัญหามากกว่านี้ และเป็นแนวทางในการปรับใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีตัวแปรอิสระเพิ่มเติมอื่นๆ อีก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้การสนับสนุนของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยพระเชตุвр

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2545) เอกสารสาระสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. (2524) "การวิเคราะห์รายงานการนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521." วิจัยนิเทศ : หน้า 6-9
- กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ, ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2543). สำนักนโยบายและแผนการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม. หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษม สาหรัยทิพย์. (2543) ระเบียบวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์นิวเดิร์นคร จ.นครสวรรค์
- คุณากร กมล. (2533). การใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 3533) ของโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด ตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งแรก) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อลีน เพลส.
- จිරพันธ์ พูลพัฒน์. (2532). การศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยนคร ไวยคดี. (2538). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษาในสวนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทัศน์า ประสานตรี. (2536). "ศึกษาสภาพการสอนของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) : การศึกษา เฉพาะกรณีในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธัชชัย นาคำปา (2542). การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศ การศึกษาและพัฒนาหลักสูตร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธำรง บัวศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เอร่าวันการพิมพ์.
- ประสพ ชารีนีวัฒน์. (2526). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส. (2536) สภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนร่วม พัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พะนอน แก้วกำเนิด. (2533). หลักการของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- มนัส บัวขาว. (2536.) "การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศในการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร ประถมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น : กรณีศึกษาในสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาเจอ โก้สุโข. (2538). สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2518 ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน ศรีสุวรรณ. (2537). "สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ตาม ทรรศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิจิตร." วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2521). พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และ ดิเรก ศรีสุขโข. (2544) การเลือกใช้สถิติที่
เหมาะสมสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : บุญศิริการพิมพ์.
- สมคะเน พิสัยพันธ์. (2540). การศึกษาสภาพการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ ชี้อย่าง. (2526). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2529) "สมบัติพิเศษของการศึกษาไทย" วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 15
(ฉบับที่ 1 – 2) หน้า 13 – 37.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. (2529) "วิกฤติการณ์ทางการศึกษาในและนอกระบบ :
ปรากฏการณ์และแนวโน้ม" วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 15 (ฉบับที่ 1 – 2)
หน้า 48-67.
- สมิตร คุณากร. (2523) หลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เอกสารการนิเทศการศึกษา
(ฉบับที่ 260). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สังัด อุทรานันท์. (2527). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2530). "ผู้บริหารกับการนำหลักสูตรไปใช้" สารพัฒนาหลักสูตร. หน้า 69.
- Saylor, Galen and Alexander, William M. (1974) Planning Curriculum for Schools.
(3rd ed.) New York; Holt, Rine hart and Winston, Inc.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum Development: Theory and Practice. New York:
Harcourt, Brace & World, Inc.
- Tyler, Ralph W. (1950). Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago:
The University of Chicago Press

ที่ ทม 1902.01/1025

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

25 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปากเกร็ด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วยพระมหาธนรรชน เนตรวิลา พระมหาสงกรานต์ ใจดี นายสุเทพ เจริญสันดร นางนฤมล ศักดิ์ศิริเกษมกุล และนางสาวลักษณา แสนทวีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และ เครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจริญจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

งานบริการการศึกษา

โทร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

โทรสาร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

ที่ ทม 1902.01/1026

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

25 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วยพระมหานรชน เนตรวิลา พระมหาสงกรานต์ ใจดี นายสุเทพ เจริญสันดร นางนฤมล ศักดิ์ศิริเกษมกุล และนางสาวลักษณา แสนทวีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และ เครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจนจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

งานบริการการศึกษา

โทร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

โทรสาร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

ที่ ทม 1902.01/101๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

25 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางบัวทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วยพระมหาธนรรชน เนตรวิลา พระมหาสงกรานต์ ใจดี นายสุเทพ เจริญสันทร นางนฤมล คักดีศิริเกษมกุล และนางสาวลักษณา แสนทวีสุข นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ศูนย์วิทยบริการกรุงเทพมหานคร ได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง "ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนำร่อง และ เครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนนทบุรี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา มหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เจริญจิต เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

งานบริการการศึกษา

โทร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

โทรสาร 0 - 5526 - 1000 ต่อ 2438, 2066

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
"ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี"

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ
ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของโรงเรียนนาร่อง
และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีคำถามทั้งหมด 40 ข้อ
3. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี
โดยใช้กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยดังนี้คือ
 1. ด้านบุคลากร
 2. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
 3. ด้านงบประมาณ
 4. ด้านการบริหารจัดการ
4. กรุณาอ่านและตอบแบบสอบถามตามที่เป็นจริงให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อ คำตอบของแต่ละ
บุคคลผู้วิจัยจะเก็บ รักษาไว้ เป็นความลับและนำเสนอเป็นภาพรวม โดยไม่มีผลกระทบต่อ
ปฏิบัติงานและสถานภาพของผู้ตอบแต่อย่างใด
ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าและให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านเคารพนับถือ จงดลบันดาลให้
ท่านประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและมีความสุขสืบไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความตามที่เป็นจริงที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- () 1. ผู้อำนวยการ () 2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

2. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

3. อายุ

- () 1. 21 - 30 ปี () 2. 31 - 40 ปี
() 3. 41 - 50 ปี () 4. ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป

4. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า () 2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() 3. ปริญญาโท หรือเทียบเท่า () 4. ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

- () 1. 1 - 5 ปี () 2. 6 - 10 ปี
() 3. 11 - 15 ปี () 4. ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

6. โรงเรียนของท่านใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการ

- () 1. โครงการนำร่องของกรมวิชาการ
() 2. โครงการเครือข่ายของกรมสามัญศึกษา

ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี
 คำชี้แจง : ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ขอให้พิจารณาว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
 ตามเกณฑ์ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของปัญหาที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีความหมาย
 ของระดับปัญหา ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.	ด้านบุคลากร การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรและวิชาการ					
2.	การจัดให้มีคณะทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ภารกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา					
3.	การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับ การใช้หลักสูตร					
4.	ความช่วยเหลือของคณะกรรมการสถานศึกษา					
5.	ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา					
6.	ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญในการสอน เชิงบูรณาการ					
7.	ครูผู้สอนในสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็น ผู้ชี้นำไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียน					

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8.	ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
9.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาแนะนำช่วยเหลือการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
10.	ครูผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนการวัด และประเมินผล					
1.	ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ การพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน และการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูช่วยกันจัดทำ และพัฒนาสื่ออุปกรณ์					
2.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนา สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนของสถานศึกษา					
3.	การพัฒนาศูนย์สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อใช้ สื่ออุปกรณ์ร่วมกันอย่างประหยัดและคุ้มค่าของสถานศึกษา					
4.	ความพร้อมและความเพียงพอในด้านวัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่					
5.	การจัดให้มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
6.	ความสามารถในการใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ของผู้สอน					
7.	การมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ของชุมชน					
8.	การส่งเสริมการจัดระบบการบริหารและการบริการห้องสมุด อย่างเหมาะสมของสถานศึกษา					
9.	การสำรวจและตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน					

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ด้านงบประมาณ					
1.	การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล					
2.	การจัดสรรงบประมาณซื้อวัสดุครุภัณฑ์ สื่ออุปกรณ์ การสอนของสถานศึกษา					
3.	การได้รับงบประมาณสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่น					
4.	การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการนิเทศเกี่ยวกับ หลักสูตร					
5.	การจัดงบประมาณในการจัดทำสื่ออุปกรณ์การเรียน การสอน					
6.	สถานศึกษามีขั้นตอนการอนุมัติมากเกินไปทำให้การใช้จ่าย งบประมาณเกิดความล่าช้า					
7.	การประชุมชี้แจงการดำเนินงานงบประมาณของสถานศึกษา					
8.	กระบวนการกำกับติดตามควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณ ของสถานศึกษา					
9.	การใช้งบประมาณที่สถานศึกษานอกสถานที่					
10.	การกระจายงบประมาณไปให้แก่กลุ่มหรือหมวดเพื่อพัฒนา วิชาการ					
	ด้านการบริหารจัดการ					
1.	การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีระบบ					
2.	การจัดทำเอกสารหลักสูตรอย่างเป็นระบบ					
3.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับวัย					
4.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อความแตกต่างระหว่างบุคคล อย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5.	การส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม					
6.	การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น					
7.	การจัดครูสอนได้ตรงกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความถนัด ความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง					
8.	การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน อย่างเป็นระบบ					
9.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนที่ หลากหลาย					
10.	การให้บริการห้องสมุดอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความ ต้องการของผู้เรียน					
11.	การกำหนดสัดส่วนเวลาในการจัดสาระการเรียนรู้กับกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานช่วงชั้น					

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง
“ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี”

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ
ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของโรงเรียนนาร่อง และเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีคำถามทั้งหมด 40 ข้อ
3. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยใช้กรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยดังนี้คือ
 1. ด้านบุคลากร
 2. ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้
 3. ด้านงบประมาณ
 4. ด้านการบริหารจัดการ
4. กรุณาอ่านและตอบแบบสอบถามตามที่เป็นจริงให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อ คำตอบของแต่ละบุคคลผู้วิจัยจะเก็บ รักษาไว้ เป็นความลับและนำเสนอเป็นภาพรวม โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและสถานภาพของผู้ตอบแต่อย่างใด
ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าและให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านเคารพนับถือ จงดลบันดาลให้ท่านประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและมีความสุขสืบไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความตามที่เป็นจริง เพียงข้อเดียว
หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

- () 1. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 () 2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 () 3. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 () 4. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 () 5. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
 () 6. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
 () 7. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 () 8. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 () 9. หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 () 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

3. อายุ

- () 1. 21 - 30 ปี () 2. 31 - 40 ปี
 () 3. 41 - 50 ปี () 4. ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป

4. วุฒิสูงสุดทางการศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า () 2. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
 () 3. ปริญญาโท หรือเทียบเท่า () 4. ปริญญาเอก

5. ประสบการณ์ที่ท่านดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระ หรือครูผู้สอน

- () 1. 1 - 5 ปี () 2. 6 - 10 ปี
 () 3. 11 - 15 ปี () 4. ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

6. โรงเรียนของท่านใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโครงการ

- () 1. โครงการนำร่องของกรมวิชาการ () 2. โครงการเครือข่ายของกรมสามัญศึกษา

ตอนที่ 2 ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ของโรงเรียนนาร่องและเครือข่าย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอให้พิจารณาว่าสถานศึกษาของท่านมีปัญหาการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา

ตามเกณฑ์ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับของปัญหาที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีความหมาย

ของระดับปัญหา ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.	ด้านบุคลากร การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นภาพที่พึงปรารถนา					
2.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดให้มีคณะทำงานเพื่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์วิสัยทัศน์และภารกิจ รวมทั้งสอบถาม ผู้เกี่ยวข้อง					
3.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการสร้างวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษาโดยกำหนดจากความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง					
4.	การให้ความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาและ ผู้เกี่ยวข้อง					
5.	ความเข้าใจของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา					
6.	การส่งเสริมสนับสนุนของผู้บริหารและความร่วมมือจากชุมชน					

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	ในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
7.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมการสอน เชิงบูรณาการ					
8	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
9	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง					
10	ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำสาระ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล					
1.	ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนมี ส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน					
2.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์สื่ออุปกรณ์ เพื่อใช้สื่ออุปกรณ์ร่วมกันอย่างประหยัดและคุ้มค่า ของสถานศึกษา					
3.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ออกเผยแพร่					
4.	ความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ของ สถานศึกษา					
5.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยี ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการสอน					
6.	ความสามารถในการใช้สื่อการสอนของผู้สอน					
7.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับความร่วมมือของบุคลากร ในสถานศึกษาต่อการจัดหาเอกสารหลักสูตร					
8.	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางสร้างวิธีการ					

ข้อที่	รายการ	ระดับของปัญหา				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล อย่างเป็นระบบ					
4	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสม					
5	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดครูสอนให้ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้สอน					
6	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการบริการห้องสมุดให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน					
7	การกำหนดสัดส่วนเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานช่วงชั้น					
8	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการปรับปรุงอาคารสถานที่ และบริเวณสถานศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ					
9	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
10	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรม					
11	การสนับสนุนของผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติการสอนอย่างเป็นระบบ					

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	6.73**	21	9.29**
2	6.99**	22	2.39*
3	9.14**	23	3.59**
4	13.44**	24	4.65**
5	5.68**	25	6.74**
6	4.50**	26	4.62**
7	5.19**	27	4.47**
8	6.73**	28	2.68*
9	5.33**	29	4.89**
10	4.59**	30	2.65*
11	8.05**	31	4.50**
12	6.481**	32	5.461**
13	7.94**	33	6.48**
14	5.46**	34	6.53**
15	13.44**	35	5.77**
16	5.77**	36	5.30**
17	8.22**	37	9.19**
18	8.216**	38	6.74**
19	5.46**	39	6.00**
20	2.33*	40	15.00**